

JAY-1601250102030800 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

December – 2019

Economics

(Contemporary Issues of Indian Economy)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 કેન્દ્ર અને રાજ્ય વચ્ચેના નાણાકીય સંબંધોનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
અથવા
- 1 ભારતમાં કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકારના આવકના સાધનો વિશે ચર્ચા કરો. 14
- 2 આર્થિક અને સામાજિક આંતર માળખાના વિવિધ ઘટકોનો પરિચય આપી, ભારતની સ્થિતિ તપાસો. 14
અથવા
- 2 ભારતમાં પ્રાદેશિક અસમતુલાના કારણો જણાવી અસમતુલા દૂર કરવાના ઉપાયો સૂચવો. 14
- 3 ભારતીય આયોજનનું તેના હેતુઓના સંદર્ભમાં મૂલ્યાંકન કરો. 14
અથવા
- 3 બારમી પંચવર્ષીય યોજનાના વિવિધ લક્ષ્યાંકો અને તેની પ્રાપ્તિ અંગે ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14
- 4 આર્થિક વિકાસના વિવિધ નિર્દેશકોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
- 4 માનવ વિકાસ આંકનું માપન અને માનવ વિકાસ આંકમાં ભારતની પ્રગતિ તપાસો. 14
- 5 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) 14
(1) ભારતમાં નાણાં ક્ષેત્રના સુધારાઓ
(2) આર્થિક વિકાસમાં બજારની ભૂમિકા
(3) બિન સરકારી સંગઠન (NGO)
(4) ભારતમાં સમાંતર અર્થતંત્ર.

ENGLISH VERSION

1 Evaluate the financial relations between the Center and the State. 14

OR

1 Discuss Central government and State government sources of revenue in India. 14

2 Explain various factors of economic and social infrastructure and examine India's situation. 14

OR

2 State the causes of regional imbalance in India and state the suggestion for removal. 14

3 Evaluate Indian planning on the basis of its objectives. 14

OR

3 Critically evaluate 12th Five Year plan on its targets and achievements. 14

4 Discuss in detail various indicators of economic development. 14

OR

4 Evaluate measurement and progress of India in Human development Index. 14

5 Write short notes : (Any two) 14

- (1) Fiscal sector reforms in India
- (2) Roll of market in economic development
- (3) Non Government Organizations
- (4) Parallel economy in India.